

1. WYROK

2. W IMIENIURZECZYPOSPOLITEJPOLSKIEJ

ii.o.o.o.o.i.Dnia 14 kwietnia 2015r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym Odwoławczym, w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Susmaga (spr.)

Sędziowie: SSO Justyna Andrzejczak

SSO Sławomir Olejnik

Protokolant: st. prot. sąd. Agnieszka Popławska

po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2015 r.

sprawy **R. F. (F.)**

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i inne

z powodu apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 14 października 2014 r., sygn. VIII K 742/13

1. uchyla zaskarżony wyrok i umarza postępowanie w sprawie

2. kosztami postępowania za postępowanie odwoławcze, w zakresie poniesionym, obciąża oskarżycielkę subsydiarną.

Sławomir Olejnik Małgorzata Susmaga Justyna Andrzejczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 października 2014r., sygn. VIII K 742/13 Sąd Rejonowy Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu uniewinnił oskarżonego R. F. od popełnienia następujących przestępstw:

1. w styczniu 2003 r. w P.działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci prowizji od dodatkowego ubezpieczenia do polisy „Życie i Dożycie” oraz zwolnienia z obowiązku prowadzenia tej polisy doprowadził pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20 000 z, wprowadzając ją w błąd co do podstawy wypłacenia pokrzywdzonej kwoty 6 157 zł jako odszkodowania za pobyt w szpitalu, podczas gdy kwota ta stanowiła cenę wykupu polisy na „Życie i Dożycie” zlikwidowanej przez oskarżonego bez wiedzy i woli pokrzywdzonej, tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

2. w okresie od 12 września 2002 r. do 2009 r. w P. działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w postaci trzech prowizji zakładał i likwidował polisy nr (...) wprowadzając pokrzywdzoną w błąd co do osób ubezpieczonych i celu zakładania tych polis oraz podrabiając na wnioskach ubezpieczeniowych podpisy osób ubezpieczonych czym doprowadził ją do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie co najmniej 40 000 zł, tj. przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Jednocześnie na podstawie art. 632 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 640 k.p.k. Sąd I Instancji kosztami postępowania obciążył oskarżycielkę subsydiarną w zakresie dotychczas przez nią poniesionym.

Apelację wywiódł pełnomocnik oskarżycielki subsydiarnej. Zaskarżył on rozstrzygnięcie w całości, zarzucił mu:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mających istotny wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, że

a. oskarżony swoim działaniem nie doprowadził pokrzywdzonej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności z treści dokumentów, opinii biegłego z zakresu badań dokumentów, opinii biegłego z zakresu analiz i ocen prawidłowości funkcjonowania podmiotów gospodarczych, zeznań świadków B. J., M. J. (2) i M. J. (3) wynika, że została ona doprowadzona do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w skutek przedwczesnego zamknięcia polisy „Na życie i na Dożycie” oraz w wyniku likwidowania i zakładania innych polis wbrew jej woli i wiedzy;

b. nie można ustalić w sposób niebudzący wątpliwości wysokości szkody, jaką poniosła pokrzywdzona, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego w szczególności z treści zeznań biegłego B. wynika, że taka możliwość istnieje;

c. pokrzywdzona poniosła straty finansowe wyłącznie w wyniku zmian rynkowych oraz przez niewykazanie należytej dbałości o swoje finanse, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że przynajmniej częściowo straty te powstały wskutek celowego działania oskarżonego;

d. nie da się ustalić kto podrobił na dokumentacji ubezpieczeniowej podpisy pokrzywdzonej oraz świadków wymienionych w pkt a, podczas gdy z treści zeznań biegłej Nowakowskiej, a także z innych ustaleń sądu wynika, że jest to możliwe w oparciu o materiał porównawczy poszerzony tak o podpisy oskarżonego złożone w innych sprawach, jak i podpisy osób otrzymujących tzw. nadprowizję;

e. oskarżony nie miał interesu w zakładaniu polis wbrew woli i wiedzy pokrzywdzonej, podczas gdy ze zgromadzonego materiału wynika, że był on bezpośrednio zainteresowany zyskiem finansowym z zakładanych i utrzymywanych przez okres co najmniej dwóch lat polis;

f. działania oskarżonego skutkować mogą jedynie odpowiedzialnością dyscyplinarną, służbową, ewentualnie cywilną, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że swoim działaniem oskarżony wyczerpał znamiona przestępstwa co najmniej art. 286 § 1 k.k.

2. naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść wyroku, tj.

a. art. 7 k.p.k. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę materiału dowodowego w postaci opinii biegłej z zakresu badań dokumentów oraz zeznań świadków, których podpisy zostały podrobione skutkującą wykluczeniem sprawstwa oskarżonego w zakresie czynów z art. 270 § 1 k.k., podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że tylko oskarżony miał motyw i faktyczne możliwości popełnienia tych czynów;

b. art. 366 § 1 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, a w szczególności poprzez nieprzeprowadzenie dowodów z regulaminu wynagradzania agentów w (...) oraz opinii uzupełniających dotyczących sfalszowania podpisów oraz ustalenia wysokości szkody.

Podnosząc ww. zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonego za winnego zarzuconych mu czynów, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika oskarżycielki subsydiarnej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy dostrzegł bowiem, że zachodzi okoliczność, o której mowa w treści art. 439 § 1 pkt 9 kpk w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 kpk..

Postanowienie prokuratora o drugim umorzeniu postępowania przygotowawczego zostało doręczone pokrzywdzonej w dniu 8 marca 2014 r. Odpis tego postanowienia w dniu 11 marca 2014 r doręczono również pełnomocnikowi pokrzywdzonej.

Zgodnie z treścią art. 55 § 1 k.p.k. pokrzywdzony może w terminie miesiąca od powiadomienia go o ponownym postanowieniu prokuratora o odmowie wszczęcia lub umorzeniu postępowania, wnieść akt oskarżenia do sądu. Jest on terminem prekluzyjnym, **liczonym od dnia doręczenia pokrzywdzonemu** zawiadomienia o wydaniu postanowienia o powtórnej odmowie wszczęcia albo umorzenia postępowania.

W judykaturze wyraźnie i wprost podkreśla się, że termin ten nie może być liczony od dnia doręczenia zawiadomienia o umorzeniu pełnomocnikowi pokrzywdzonego (szerzej: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2014 r., sygn. II KK 6/14, OSNKW 2014/9/70; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2014 r., sygn. II K 74/12, LEX 1162670).

Tym samym w niniejszej sprawie wskazany powyżej termin nie został dochowany. Upłynął on bezskutecznie w dniu 8 kwietnia 2014 r. Z prezentaty widniejącej na akcie oskarżenia wynika bowiem, że akt oskarżenia został złożony w sądzie dopiero w dniu 11 kwietnia 2014 r., a więc już po upływie ustawowo określonego terminu.

W takim stanie rzeczy Sąd Odwoławczy obowiązany był z urzędu uchylić zaskarżony wyrok (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.) i z uwagi na zachodzącą w sprawie przesłankę określoną w art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., stwierdzając, iż w sprawie brak skargi uprawnionego oskarżyciela – postępowanie umorzyć.

Sławomir Olejnik Małgorzata Susmaga Justyna Andrzejczak